

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
 kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Közéletünk.

(T. G.) Egy város közéletében és köz-
 igazgatásában legelső és legfőbb tényező az
 azok vezetésére hivatott testületek tényke-
 dése.

Ilyenek első sorban a hatóságok, má-
 sod sorban az egyletek és társulatok, har-
 mad sorban aztán egyes kiváló tevékeny
 polgárok működései.

A hatóság részéről legelső tényező,
 leghatalmasabb erkölcsi testület a város
 képviselő-testülete, a mely legelső sorban
 hivatva van a város szellemi fejlődésének
 és anyagi jólétének előmozdítására.

Ha ezen hivatásának a szó valódi ér-
 telmében meg akar felelni, működését
 semmi féle felekezeti, párt vagy kaszt érde-
 keknek irányítani nem szabad, tagjainak
 társadalmi állását, vagyoni helyzetét, — a
 közügyben való üdvös közreműködésénél —
 mérlegelni nem lehet és a mi a legfőbb,
 határozatait szigorúan végrehajtani kell.

Sajnos azonban, hogy nálunk észlel-
 hetünk olyan efemerszerű tüneteket, melyek
 a fentiekkel harmonizáló jelenségekben mu-
 tatkoznak s melyek ezen testület mélyre-
 ható működésére bénítólag hatnak.

Van a képviselő-testületnek több bizott-

sága kiküldve, melyeknek feladata egy és
 más határozatainak kivitele, vagy a kivitelre
 való módozatok megállapítása. Ilyenek a
 boldogult királynénk arczképének, a város-
 ház tanácsterme számára leendő megszer-
 zésére, — a polgári iskola létesítése körüli
 teendők ellátására kiküldött bizottságok.

Nem vagyunk képesek fölfogni, hogy
 mi akadályozza a bizottságok működését?

Az elsőre nézve egyedüli akadályúl
 mutatkozhat a pénztár siralmas állapota, —
 de nem hisszük, hogy oly siralmas állapot-
 ban volna, miszerint egy év alatt ezen ke-
 gyeletes határozatnak érvény ne lett volna
 szerezhető, mert az az 50—60 frt a pénz-
 tárt ki nem meritheti.

A mi a másodikat — a polgári iskolai
 bizottságot — illeti, elfhiszük, hogy nagy
 feladat előtt áll a bizottság, a mely feladat
 ilyen vagy amolyan megoldására idő kell;
 — de bármilyen megoldás is csele-
 vést igényel, ezt pedig a bizottság részé-
 ről nem látjuk.

Az idő múlik, a polgári iskola alapjára
 szolgáló tőke és előirányzat a város más
 céljaira kallódik el, a kitűzött cél pedig
 mindinkább távolodik tőlünk a nélkül, hogy
 csak sejtelmünk is volna róla, hogy ezen

távolodást leküzdhetlen akadályok mozdít-
 ják elő.

Elsőrangú kérdés ez ügyben az, hogy
 a polgári iskolai ügye a ministeriumban
 miként áll? Azért első dolog lenne annak
 utánna nézni; meg tudni azt, hogy van-e
 és milyen akadály a létesítés körül, — le-
 küzdhető-e az, ha igen, mi módon, ha
 nincs, tenni kell az ügy érdekében; — ha
 leküzdhetlen akadály van, be kell jelen-
 teni a közgyűlésnek, nyilvánosságra kell
 hozni, hogy ez a sok család ekszistentiáját
 mélyen érintő ügyben jobbra vagy balra
 megnyugvás szereztessék.

Az is egy levegőbe lógó határozat,
 hogy a katolikus plebániától a templomig
 téglá járda készíttessék, mely más járdák
 elkészíttetésével kapcsolatosan hozatott; a
 többiek elkészültek, csupán ez az egy nem.
 Eltekintve attól, hogy ez az egy mennyire
 szükséges, a határozatot, — ezt is, mint a
 többit, végre kell hajtani, mert ha városunk
 legmagasabb niveauun álló erkölcsi testüle-
 tének határozatai illuziorusak, — nem le-
 het kívánni más tényezők hathatós közre-
 működését sem.

Mondd meg nekem, édes babám,
 Hüllen mért levél?
 Boldogtalan szeretővé
 Engem mért tevé?

*

Erős várunk nekünk az Isten.

(Történelmi reminiscencia)

Szent érzelem szállja meg lelkemet, ha
 édes hazám történelmének lapjait forgatva dicső
 multunk emlékein merengek. Kevés öröm, ten-
 gernyi szenvedés, hasztalanul kiontott drága hon-
 fivér — vörös fonálként húzódnak végig e nagyra
 hivatott nemzet multján és jelenén.

Hát annyira bűnös, gonosz nép a magyar,
 hogy a bűnhődés szakadatlan sorozatával sújtod
 őt nagy Isten?!

Oh nem! A magyar nem a legromlottabb
 népe a nagy világnak! Nem is te és nem is
 büneért bünteted őt Urunk. Önmagán van azon
 átkos baj, mely kevés öröm és tengernyi szenvedés
 kútforrása volt egy évezreden keresztül és ez
 a vissza vonás meghasonlás rút, nemzetünk
 testében élő kóros nyávalya.

Megáll a gondolkodó ember elméje e je-
 lenség előtt és fájó szívvel kutatja az indító okot,
 mely e nemzetölő baj forrásának kiinduló pontja,
 alapja lehet.

Az egyes egyének, avagy egy nemzet dicső-
 ság utáni vágyakozása nem elítélendő dolog, sőt
 nagyon dicsérendő és követésre méltó példa, ha
 úgy az egyesek, mint a nemzet az elérendő di-
 csőséget a közjó érdekében kamatoztatják, azaz

TÁRCZA.**NÉPDALOK.**

Irtá: Pónori Thewrewk Árpád.

I.

Sárga rigó

Sárga rigó füttyürészve
 Üldögél az ágon;
 Barna babám a legszebb lány
 Széles e világon.

Tüzes szemü. Mint a hajnál
 Piros az orcája;
 Nagy a szívem dobogása,
 Ha nézek reája.

II.

Rózsaszínben tündöklük

Rózsaszínben tündöklük a
 Nagy, magas ég fölöttem,
 Rózsaszínben áll a világ
 Mosolyogva előttem.

Boldog vagyok, mert gyönyörű
 Galambocskám úgy szeret,
 Hogy szeretni igazabban
 És jobban már nem lehet.

III.

A háztetön

A háztetön nagyot sivit
 A kuvik, *)
 Beteg babám most talán benn
 Haldoklik.

Ha meghagnád halni, édes
 Istenem,
 Meghasadna fájdalomában
 A szívem.

*

IV.

Ez az élet

Ez az élet már csak teher
 Énnekem;
 Ki nem állom oly nagyon fáj
 A szívem.

Nem bánám én, ha meghalnom.
 Kéne is,
 Ugy sem szeret engem ő, a
 Kis hamis.

*

V.

Hallod-e, mit énekel? . . .

Hallod-e, mit énekel ott
 A madár a fán?
 Azt dalolja szüntelen, hogy
 Mind hamis a lány.

*) A nép azt tartja, hogy a mely házra a kuvik ül,
 abban valakinek meg kell halnia.

A boldoguláshoz vezető út.

(Gazdasági előadás.)

Tartotta Abonyban 1899. május hó 21-ikén

SZÁSZVÁROSI V. JENŐ

tanár, a „Garay János Társaság” elnöke.

(Folytatás.)

II. Kertgazdaságról.

A gazdálkodás e neme nálunk még igen fejletlen állapotban van, pedig ezzel lehetne a földet legjobban kihasználni. Franciaországban például a kertgazdaság belterjes művelésével néhány hold jövedelméből családok tisztességesen megélik. Hazánkban némileg megközelítik e francia elhírességet a ráczok az ő konyhakertészetekkel. Ezek egyszerűen legjobban terjesztői a nép között példájokkal e rendszernek, mert közvetlen szemlélet útján győzik meg az érdeklődőket a tervszerű és szorgalmas munka gazdag eredményéről.

A.) A konyhakertészet.

A konyhakertészet részint téli eladásra termel, részint korai termelésre. E sorrendben beszélünk tehát arról, hogy kiválóan minő fajok a legalkalmasabbak a legszokásosabb vetemények ültetésére.

1. Téli eladásra: A káposzta, a mely a magyar ember legkedveltebb főzelék-ételét képezi. Legjobb a „Késői király-káposzta”, mert savanyításra a legkitünőbb. — A burgonya könnyű homokos fekete (humus) talajt szeret. A „Richter királya” ajánlatos. — Kelkáposztaül vessünk „Téli fehér Osborn-kel”-t, mely spárga-kelnek is nevezetik, vagy „Téli törpe zöld fodros kel”-t. — A sárgarépa fajtái közt igen jó a „Szt-Valéry” faj. — Kalaráb „Uj, javított, kék, késői óriás.” — Paraj: „Angol téli laboda.” — Tök: „Kerek zöld téli tök.”

2. Korai termelésre a következő fajok ajánlatosok: „Savoy-i gyöngy” („Perle of Savoy”) és „Vanguard.” — Káposzta: „Selyemlevelű nyári káposzta.” — Kelkáposzta „Legkorábbi savoyai olasz kel.” — Sárgarépa „Korai henger-sárgarépa.” — Kalaráb „Május végei kalaráb.” — Uborka „Mauthner-féle korai zöld.” — Paradicsom „Acine”; későbbben érő: „Garfield elnök” („President Garfield”). — Paszulyok: „Mauthner-féle Mont d'or” (magyarosan: Mauthner-féle Aranybegy), mely kúszó. Van aztán nem kúszó fajok közt jeles: a „Vilmos császár.” — Borsó: „Amerikai óriási borsó.” Ez kerítés hosszában vagy a fal mellett kifeszített sodronyra vagy olajozott zsinegre vezetettik s közép-korai faj. Mindenesetre jó szolgálatot tesz azért is, mert oly helyeket lehet vele értékesíteni, a melyek másra nem használhatók. — Saláta „Hauson salátája” (The Hauson's Lettuce). Ez a száraz tavaszt és forró nyarat is jól kibírja s így legjobban ajánlható. Figyelemre méltó fajok még: Az

ha az ambíció, a dicsőség utáni vágy rugói nemes alpból indulnak ki. Mindenkori csak ilyenekért lelkesült a magyar, ez tehát nem lehet oka azon bajnak, mely kiváló tulajdonokkal bíró nemzetünket annyiszor az enyészet, a megsemmisülés örvénye felé sodorta.

Hogy a baj igazi valódi forrására rátaláljunknak pszichológiai buvárok tárgyává kell tennünk azon szereplő egyének egész életfolyamát, akik egy nemzet multjára vagy jelenére markansul befolyással voltak. Be kell hatolnunk az egyének lelkivilágába, ebbe a rejtélyes zugba, mely a jó és rossz indultak termékeny talaja, hogy logikai következtetéssel kimondhassuk, miszerint ama átkos bajnak, a nemzetéleten rágódó visszavonásnak az oka az egyesek féltékeny irigysége és a ki nem elégitett dicsvágy.

Oh hányszor fogtál fegyvert magyar nép önállóságod és szabadságodért — hiába; hány véres csatában lengettél dicsőséggel győzelmesen a szűzmáriás háromszínű zászlót — hiába. Patakként folyt a drága magyar vér — melyből újra meg újra a szabadság iránti vágy virága fakadt — hiába . . .

Gyakran közel voltál már törekvésed, vágyaid netovábbjához és akkor fölütötte fejét táborodban a meghasonlás átka, olykor az árulás is és kisiklott kezedből a győzelem koronája és más aratta helyetted a babért.

Kinosan fájdalmas érzés fog el e történelmi tény viszárdésénél, lelkem keserűséggel telik el

„Aransyárga kőfaj” és a „Párizsi kötöző saláta.” — Kukoricza. „Hathetes” és a „Korai minnesota”, mint asztali vagy csemege faj érdemel említést.

B.) A gyümölcskertészet.

A gyümölcsészet hazánkban nagyon el van hanyagolva, aránylag más külföldi népekhez viszonyítva. Mással, nálunk még jóval alacsonyabb műveltségi fokon álló nemzeteknél is a gyümölcsfa sokkal nagyobb figyelemben részesül. Csehországban például uton-utfélen gyümölcsfákat lát az ember, míg nálunk alig van rá eset, hogy út szélére gyümölcsfát ültetnének, helyette egyéb fák vannak, a melyek csak anyagukkal használnak, amennyiben idővel, mint tüzelő anyag lesznek értékesítve.

A gyümölcs termelésnél szintén bizonyos elveket kell követni. Földolog legyen — különösen oly gazdaságban, hol piacra termelik a gyümölcsöt — hogy lehetőleg egy fajú fákat ültessünk, mert az egyfajú gyümölcs kapósabb a kereskedelemben és jobban is megfizettetik. De aztán arra is kell ügyelni a szedéskor, hogy a teljesen épek és jó példányok válogattassanak csak ki eladásra, a selejtes pedig fordítottassék házi fogyasztásra és ne megfordítva. Sokan panaszkodnak arról, hogy nem tudnak természetnyelveiknek piacot biztosítani s nem gondolják meg azt, hogy oktalán eljárásukkal maguk idegenítették el a vásárló üzlet embert. Továbbá a gyümölcs szedéskor nagyon kell ügyelni nemcsak arra, hogy ne ütődjenek az meg, de arra is, hogy „cipkák”-jánál meg ne szakadjon, mivel ez sok gyümölcsnél felette előmozdítja annak megromlását.

A gyümölcsnek a kereskedésre való csomagolására is nagy súlyt kell fektetni. Lehetőleg vessző-kosarakba történjenek a csomagolás. A tartó gömbölyű alakja nagyobb biztosíték az épségben maradás mellett, mint a szögletes.

A gyümölcs fajok közül a következőket említjük fel, mint kiválóan ajánlhatókat:

Alma: „Fehér asztrakán” és „Őszi csikos.” Ez őszi faj; a téli fajok közül: a „Téli kalvil”, a „Bauczingi bordás” (v. máskép B. szögletes), „Ponyik”, „Királyi kurtaszárú” és legkiválóképen a rossz évben is bármely vidéken és talajban jól termő „Haolhordan.” — Körte: a) Nyári „Piroska” (Piros körte) és „Nyári arany muskotály.” b) Őszi „Nemes Kalmár” és „Őszi esperes.” c) Téli „Egri körte”, „Charmeaux izletes”, „Izembart” és „Köt-szürke esperes.” — Cseresnye. „Werter korai szív-cseresnyéje” és „Krüger szív-cseresnyéje.” Késői: „Bükner késői ropogósa.” — Meggy. „Ostheimi meggy.” Ez gyökérsarjából és dugványvesszőkből pompásan szaporítható. „Hortensia királynő.” — Szilva: a) Sötétek: „Urak szilvája” és „Kírke szilvája.” b) Világos, sárga vagy csak gyöngén színezett. „Washington”, „Braúnai kajszin szilva”, „Cseh” és „Fehér diapée.” c) Vörösek. „Velsi herceg” (Prince of Wales) és „Ageni” (olv: Ázseni). d) Zöldek: „Nagy zöld ringló.” — Kajszibarack. „Nagyszombati” és „Ambrózia.” — Őszi

a magyar nemzet idealismusának, javainak és erejének pazarlását látva a — multban.

Sokszor mély sötétség borult reád dicső nemzetem mely egyenlő volt a megsemmisüléssel a halállal; és ha örömeiben szűkölködő ezredves történelmi léted alatt néha-néha megfelleckeltél is arról, kiöl minden jó ered, o l y a n k o r megtaláltad Isten és sokszoros buzgósággal kérted őt siratott, vesztett javaid visszaadására.

Még mindig meghallgatásra találtak édes nemzetem eső szavaid a multban — megsegített Isten. Nem önmagadnak, esupán Nekie köszönheted ama világosságot, mely ma körül vesz. Kiválasztott népe látszol lenni Istennek, mert amnyi megpróbáltatáson, temérdek szenvedésen a világ egyetlen népe sem ment keresztül, mint te magyar nép! Más nemzet régen elpusztult volna azokban, az enyészet, a feledés borult volna reájuk; te pedig nemzetem létezel, tényező vagy a népek viszálykodásában, élsz és haladsz minden téren előre.

Ne légy tehát hálátlan azon végtelen jóságért melyben ezer éven keresztül részesültél, mert ha Isten elhagy mindenki elhagyott.

Legyen jövőben is vezérlő csillagod a rendületlen hitedben való buzgóság és ő szinte istenimádás mellett a lángoló hazaszeretet, mert valamin a multban volt, úgy a jövőben is:

Erős várunk nekünk az Isten! . . .

H. J.

barack: „Korai bibor”, „Vezerle” és „Szt. József” (Sact José). — Dió, gesztenye és mogyoró, mint-hogy hegyi (meszes agyagos) talajt kedvel, nem a selevényes homokos talajú Abony vidékére való. — Ribizke. Sötét vörös bogójú „Cseresnyeribizke.” — Piszke. (Egres, Köszméte). Vörösek: „Forster” és „London.” Sárgák: „Perü” és „Csillag.” Zöldek: „Mathelesz” és „Phunden.” Fehérek: „Alma” és Overseer. — Szőlő. Asztali (csemege) fajok: a) Zedőly műveléshez „Fehér füszeres” (Casselas blanc), „G'muai zamatos”, „Királyi füszeres” (Casselas royale), „Piros füszeres” (Casselas rouge) és „Ropogós muskotály” (Muskat eroquent). b) Magas (karó) műveléshez: „Pissa Fulli”, „Margit” (Marqueritte) és „Kék pröllingi” (Blue de Prölling). — Borszölőül legajánlatosabb e három faj keverve: „Mézes-szölő”, „Királyi füszeres” (Casselas Royale) és „Piros füszeres” (Casselas rouge).

(Folyt. köv.)

Ujabb törvénykezési határozatok.

A parti birtokos a vízjogi törvény 41. §-a szerint hatósági beavatkozás nélkül is létesíthet saját érdekében oly vízi műveket, melyek által idegen érdekek jogcsorbitást nem szenvednek.

A kétoldalú szerződés rendszerint nem annak okiratba foglalásával, hanem a feleknek már szóbelileg történt megállapodásával létrejön és az ekként már létrejött szerződés erejét nem érinti az, hogy csak az egyik szerződő fél állít ki a reá vonatkozó kötelezettségről okiratot.

A váltónak pusztá átadása a különben fenálló tartozás kifizetésének nem tekinthető, hanem valamely tartozás fejében adott váltó a tényleges fizetés joghatályával csak akkor bír, ha a feleknek akarata egyenesen arra irányul, hogy a váltó fizetésül szolgáljon; ellenkező esetben az a váltó csak fedezeti természetű és így jogilag nem akadályozza a hitelezőt abban, hogy követelését az eredeti kötelelem alapján érvényesítse.

Abban az esetben, ha az ajánlatot tevő az ajánlat adatait ki nem tölti és így azok kitöltését a közbenjáró ügynökre bizza, e tekintetben az ügynök az ajánlatot tevő megbízottjaként jár el és ennél fogva a biztosítót csakis az írásbeli ajánlatban foglalt feltételek kötvén, az ajánlatot tevő és az ügynök között az írásbeli ajánlattól állítólag eltérően létrejött szóbeli megállapodások a biztosítóval szemben figyelembe nem jöhetnek s ugyanezért biztosítás tárgyává nem tehetők.

A jogszabály szerint a jóhiszeműség vélemeztetik és a rosszhiszeműség bizonyítandó. De a rossz hiszeműség nem közvetlen bizonyítékokkal megállapítható külső tény, hanem csak a belső szándéknak bizonyított külső tényeiből okszerűen következtethető és a jó erkölcsök, valamint a törvény által nem pártolt minősége, melynek mint ilyennek fennforgása iránti kérdés, amennyiben a tételes jog szempontja alá vonható jogkérdést képez, mely az okszerű következtetés helyessége vagy helytelensége szempontjából a felülvizsgálati bíróságos megbirálása alá esik.

A haszonbéri szerződés esetleg jogosult felmondásának a mindenkori gazdasági év végétől kezdődő hatálylyal van helye és a haszonbérileti szerződés a bérfizetés elmulasztása okából szintén a folyó gazdasági év végétől kezdődő hatálylyal szüntethető meg; habár a gazdasági év végül rendszerint a mindenkori naptári év őszi időszaka tekintendő, mégis, ha a felek között a meghozott írásbeli szerződés szerint a haszonbérileti viszony közös megállapodáshoz képest, például tényleg ápril 1-én kezdődött és márcz. utólján volt megszüntetendő, ez esetben a gazdasági év vége szerződés szerűen a naptári év márczius hava utóljára esik.

Tételes törvény vagy általánosan elfogadott jogszabály hiányában nem állítható fel oly jogszabály, hogy az, aki végrendelet következtében oly örökségben jut, mely végrendelet nélkül mást, t. i. a törvényes örököszt illette volna meg, felelős a törvényes örökös adóságnáért vagy hogy a hitelező feljogosítható, hogy követelésének kielégítése céljából adósának esetleges köteles rész iránti igényét, melyet nem kíván érvényesíteni, a hitelező érvényesíthesse.

S z i n h á z.

H E T I M Ű S O R:

Vasárnap: „A hálókocsik ellenőre.“
Bisson vígjátéka 3 felv. (Bérlet szünet.)

Hétfőn: „Vén bakancsos és fia a huszár.“
Szigligeti E. énekes népszínműve. (Bérlet 3-ik sz.)

Kedden: Szentcs János jutalomjátékául
„Sabin nők elrablása.“ Bohózat 4 felv. Irta Schön-
than F. (Bérlet szünet.)

Szerdán: Schönfeld Gizike, Lázár Arnold
és Sztahó János műkedvelők felléptével Békely
Lajos jutalomjátékául „A falu rossza.“ Tóth Ede
énekes népszínműve 3 felv. (Bérlet 4. sz.)

Csütörtökön: „Egy kés története.“
Bohózat 3 felv. (Bérlet szünet.)

Pénteken: nem volt előadás.

Szombaton: Kürthy Sarolta jutalomjátékául
„A vasgyáros.“ Színmű 5 felv. Irta Ohnet
György. (Bérlet 5. sz.)

E héten három jutalomjáték volt és pedig
kedden: Szentcs János jutalomjátékául a
„Sabin nők elrablása“ mulattató bohózat. Ez al-
kalommal a jutalmazandó városunk egyik tekinté-
lyes műpartolójától értékes ajándékot is kapott.
Az előadáson Szentcs János (Bányai tanár), Rajz
Ödön (Retegyi színgazgató), Balla Imre (Maroscin
Bogdán) arattak tapsokat. (De nem úgy, mint a
két jeles művésznő.) A másik szerdán: Békely
Lajos jutalomjátékául a „Falu rossza“ című
énekes népszínmű három műkedvelő felléptével.
A harmadik szombaton: Kürthy Sarolta
jutalomjátékául a „Vasgyáros“ Ohnet György
színműve. A mult számunkban megemlítettük,
hogy a „Vasgyáros“ előadására Mihályfy
Károly úr, a nemzeti színház jeles művésze
le fog jönni, de közbejött akadályok miatt lejö-
vetele elmaradt.

Nem helyeselhetjük azt, hogy bérletben „A
vén bakancsos és fia a huszár“ és „Falu rossza“
című népszínműveket adták elő. Tagadhatatlan,
hogy ezek a népszínmű irodalom legjelesebbjei,
mégsem bérleti előadásokra valók, mert a közön-
ség már rég meguntta ezeket a darabokat.

Junius 24-én adták a „Huszárszerelme“
című színművet meglehetősen érdeklődés mellett,
meglehetősen igyekezettel. — Máthé Jenő műkedvelő
közreműködésével, aki mint huszárhadnagy fess
magatartással igyekezett a hivatásos színészek já-
tékaival harmonizálni, — bár az előadás vége
felé némi nemű — a műkedvelőket soha el nem
hagyó — trémázásra mulattolt hajlandóságot.

Hanem ez is volt az utolsó előadás, amely-
ről megemlékezni érdemes.

A Békely jutalomjátékául kedden előadott
„Falu rossza“ban Szentcs János és Vajda Ilona,
no meg Rajz, hiába igyekeztek játékkal a többi-
ek fogatkozásait takargatni.

Mig eleintén a lap munkatársai törték magu-
kat a szerkesztőség tisztelet jegyért, — ezutáni
előadásokra egymást küldték, biztatták, mert biz-
 azok az előadások kritikán alóliak voltak.

T. G.

M I U J S Á G ?

**FELHÍVÁS! Kérjük lapunk t. ol-
vasóit, hogy lapunkat előfizetéseik-
kel továbbra is támogatni és annak
elterjesztésén a közügy érdekében
közremunkálni méltóztassanak. —
Szerkesztőség és kiadóhivatal.**

— **Eljegyzés.** Korossy Albert főhadnagy
(Abony) és Horváth Irén k. a. (Budapest) jegyesek.

— **Esküvő.** A mult csütörtökön délután
ment végbe Rithnovszky Antal helybeli r. kath.
kántor esküvője kekeszi Laczkó Margit kisasz-
szonnyal a közönség óriási érdeklődése mellett.
Az esketési szertartást Viz Zoltán, a helybeli
plebánia adminisztrátora végezte s utána beszédet
intézett az új párhoz, a melyben különösen a
kántori hivatás szépségét s az azzal járó kötel-
meket fejtegette. — Este a menyasszonyi háznál
mintegy 70 vendég gyülekezett össze, hogy részt
vegyen a család örömeiben. Felköszöntöket mon-
dta: Báró Weigelsperg Ede, mint násznagy
Márton Lajos, mint vőfény és Lévy Mihály új-
szász plebános. Ez utóbbi a vidék nevében szó-
lalt fel és ékes szavakban fejtegette az ifju pár-

nak a valódi boldogság fogalmát. — A vendégek
nagy része a reggeli órákig vigadott Jóska cigány
bandájának zenéje mellett. Tudósításunk kiegészí-
tésül közöljük még a következő névsorokat.
Koszorú lányok voltak: Balogh Mariska, Bogvó
Bettike, Györgyi Lujza, Hints Amál, Hunyady
Anna, Farkas Ilona, Ossikovszky Margit, Laczkó
Bella, Teszáry Ilona, Szaitz Gizike k. a. Vőfélyek
voltak: Farkas László, Farkas N., Hints József,
Máthé Jenő, Márton Lajos, Pintér János, Szerda-
helyi János, Tantosy József, Tantosy Miklós,
Teszáry Ferencz.

— **Az ipariskolai vizsgálatok** a
mult csütörtökön a szokott esekély érdeklődés
mellett folytak le. Az eredmény kelőgítő, miután
a tanítók buzgalma a jelen körülmények között
többet nem mutathat fel. Vizsga végével ajándék
tárgyak osztattak szét, a melyek között egy óra
is szerepelt, a melyet egy legszorgalmasabb III.
osztályos tanuló kapott meg. Végül a kiállított
iparos cikkek, a melyek az idén is becsületükre
váltak kiállítóknak, árverezettek volna el, ha lett
volna hozzá közönség. Igy csak a disznó apróléket
vette meg egy társaság, a mely az éjeli multság
alkalmával lett ünnepélyesen bekebelezve.

— **Névnepok.** Az elmúlt hét folyamára
több névnap is esett. Nevezetes volt különösen a
László-nep kedden, a midőn a főszolgabíró
és szolgabíró ünnepeltettek. Az illetőket
számosan keresték fel tisztelőik közül s a község
előjárósága is szokás szerint hivatalosan tisztel-
gett a járás előjárójánál. Csütörtökön pedig egy
szerény, de fáradhatatlan ember, lapunk munka-
társa, Pap Péter szolgabíró-sági hivatalnok
tartotta baráti zárt körben, de kedélyes hangulat-
ban névnapját. Gratulálunk!

— **Iparosok mulatsága.** Az ipar-
testület és iparos ifjuság mult vasárnap tartott
jótékonyezéi nyári táncmulatsága az „Erzsébet
királyné liget“ben kitünően sikerült úgy erkölcsi,
mint anyagi tekintetben. Ilyen látogatott multság
régén volt Abonyban, mely a legjobb hangulatban
s szép rendben a késő éjjeli sőt reggeli órákig
tartott. Mindenkit meglepelt a csinosan, lampi-
onokkal és virágokkal díszített bejárat és táncszór,
melyet érdekes volt megtekinteni. A tiszta jöve-
delem 63 frt 34 kr. lett, mely az iparos tanoncok
öszlőndij alapjára fordított s ahhoz föülfizet-
tessel járultak: Hoji Nándor 3 frt., Rudnyánszky
László 2 frt., Reinle János 1 frt., Dobozy György,
Havas Samu, Komáromy József, Lipthay Arthur,
Lukács Gyula, Nagy András, Tesik József, Véli
Miksa, N. N. és P. P. 50—50 krt., Juhász István,
Teszlár Károly, Sipos Mihály 20—20 krt., Lőrinczy
Illés 15 krt. A nemes szívű felülfizetők fogadják
ez utón is a rendezőség hálás köszönetét.

— **Jubileum.** Báró Harkányi Frigyes
sashalmi uradalmának fölsztje, Barkó István
a mult hó 29-ikén, Szent Péter és Pál ünnepén
tartotta a báró Harkányi uradalmában töltött
működésének 25 éves fordulóját. Ez alkalommal
nem csak a környékbeli uradalmi tiszték gyűltek
össze az ünnepelt háznál, de a szomszéd hely-
ségekből, sőt Abonyból is több kocsival egy
egész társaság ment ki Sashalomra, hogy az
érdemes férfú rínt érzelt jó kívánataiknak szóbeli
kifejezést adjanak. A szép idő, a jó tanyai levegő
és mindenek felett az őszinte vendégszeretet csak
hamar a legjobb hangulatba hozta az ünneplő
társaságot, a mely csak a reggeli órákban ért
véget. Megemlítjük ez alkalommal, hogy Barkó
István fáradhatatlan munkássága és modern szín-
vonalon álló szakértelmének köszönhető első sor-
ban a sashalmi uradalom ama bámulatos fejlő-
dése, a mely a mai gazdasági technika minden
eszközével dolgozik, hogy mintagazdaságává fej-
lődjön lassankint nem csak a vidéknek, de az
országoknak is. Már is országos hírnévre tett szert
a sashalmi uradalom a verseny esikók tenyésztése
révén. Legközelebb gazdasági szeszgyár is létesül
az uradalomban. Fogadja az érdemes férfú a mi
részünkről is örömnünnepe alkalmából jó kívá-
natunkat!

— **Áthelyezés.** A „Czeglédi Ujság“
felelős szerkesztőjét, Molnár János polgári iskolai
tanárt a miniszter Miskolcra helyezte át Czeg-
léről, ennél fogva a nevezett lap szerkesztésétől
megvállik.

— **Rendőri hírek.** V e r e k e d é s e k.
F. hó 25-kén Kocséron Bali József koresmahelyi-
ségében Kállai Sándor új-kécskei lakost Tuza
János alaposan elfenekelte, miután közlük elvi
összekülönbözés történt. A dolog tisztázása a n-
kőrösi j.-biróságra bízott. — Ugyancsak a mult
vasárnap Jászkarajenőn is volt ily koresmai je-
lenet. Ugyanis Józsa Károly és neje tanyai lako-

sok a csintó csárdában Toth M. Pállal vitába
keveredtek s ebből kifolyólag Tótk M. Pál Józsa
Károlyt a nála levő bottal megtámadta s benne
súlyos testi bántalmat okozott, sőt még a férjé-
nek segélyére siető aszszonyt is könnyebb testi sér-
téssel illette. A szolnoki kir. jbirósághoz lett az
ügy áttéve. Ime, ilyenek a koresmai erkölcsök!

— **Hazafias munkás-egyesület.**

Szolnokon, a m. á. v. műhely alkalmazottai az
ezredév emlékére saját kebelükben „Milleneum
Önképző Dal- és Zeneegyesületet“ alapítottak. Hogy
ez az egylet alapítás nem holmi szalmaláng volt,
azt mind jólban és jobban igyekszik bebizonyítani
a darék egyesület, a melynek ma már: gazdag
könyvtára, ezer forintos zászlóalja, közel 10 ezer
forint készpénz vagyona, kiváló dalköre és zene-
kara van. Természetesen nem „nemzetközi“
ideák kábítják, hanem hazafias érzés és lelkesed-
és irányítják a „Millenium“ egylet vezetőit és
tagjait, akik minden alkalmat felhasználnak arra,
hogy a magyar munkás névnek minél nagyobb
becsületet szerezzenek. Szolnokon hazafias ünnepet
el se tudnak képzelni a „Millenium“ egylet
közreműködése nélkül. Elismerésre és követésre
méltó cselekedete a hazafias egyesületnek az is,
amely szerint minden hó utolsó vasárnapján saját
helyiségében felolvasásokat, ének, zene, szavaltat
stb. előadásokat rendez. Vasárnap, f. hó 25-én is
volt ilyen rendkívül sikerült előadás a következő
programmal: Nagy-Ernyed temetője Csokonaitól,
szavaltta Korondi Józsefné. — Magyar dal-egyveleg
klarinet-fuvola duett, előadták: Gálóczi István és
Bús Péter. — Papanek Dani keservei, előadta
Such Béla. — Bűvészeti ügyes mutatványokat
produkált Rotmüller A. — Gábonyi „Kakas ülőn“
monológját előadta Simon Ferencz. Ily viszonyok
között nem esoda aztán ha Szolnok iránt még
csak érdeklődni se mernek az ismert „szak- és
elvtárs alakok. — Egyesületek! Kőrök! Kövessétek a
„Millenium“ egylet példáját!

— **A méter-rendszer jubileuma.**

Junius 22-ikén volt a méter-rendszer Francia-
országba való behozatalának 100 éve. — Amint
ismeretes, a méter-mérték alapjául a föld-gölkör-
nek egy negyedét vették. A különféle számítások
egy év, kilencz hónap és 14 napig tartottak.
Hivatalosan csak 1801-ben lett elrendelve a méter-
rendszer használata.

— **Lourdes-ba,** a francia pirenei hegy-
ség lábánál levő híres kegyhelyre f. é. augusztus
hó 21-én egy-két hétre terjedő zarándoklat indul
Budapestről, Stájerországon Karinthian, Tirolon és
Olaszországon keresztül; egy-egy napi megállással
Milánóban, Génuban Nizzában és Marseilleben.
Lourdesban 4 napot tölt a társaság. Ezen zarán-
doklat iránt érdeklődők forduljanak programért
a nagymarosi (Hontmegye) r. k. plebániái hivatal-
hoz.

— **Kötelező korona számítás.** Az
új egyezmény szerint, mely Magyarország és
Ausztria között létrejött, a kötelező korona-számí-
tás 1900. év január 1-től fog életbe lépni. A forint
és krajczár elnevezés hivatalosan megszűnik ugyan,
amint megszűnt a „garas“ meg a „hatos“, de a
népnél még igen sokáig fennmaradnak a megszok-
kás folytán. A valuta törvényeket még az idén
végrehajtják s azoknak megfelelőleg az 5 és 50
forintos bankjegyeket öt és ötven koronás ezüst-
es bankjegyekkel cserélik fel.

— **Hírlapiró gyufa.** Ez a czime Pálfi
Lipót és veje első szegedi vegytani gyűgyárának.
Nem mintha hírlapot lehetne írni e gyufával,
(Piruljatok Alborákok!) hanem mivel annak eladási
ára után a vidéki hírlapirók országos szövetsége
nyugdíj- és segély alapjának czéljára 2% engedtetik.
— Mint magyar vállalat, jó minősége és csinos
kiállításá folytán megérdemli a közönség pártol-
gását.

— **A vadon termő orvosi nő-
vények** gyűjtése népünknel ez ideig ismeretlen,
pedig ez jelentékeny kereseti forrásul szolgálna,
különösen a kevésbbé munkaképes elemeknek,
gyermeknek-, nők- és aggoknak. Hogy e gyűjtésre
a nép képesíttessék, az országos magyar gazda-
sági egyesület egy népies nyelven irt ismertető
füzet kiadását határozta el, a melynek alapján
ki-ki könnyen felismerheti a gyógyszer-tári haszná-
latra alkalmas vadon termő növényeket.

— **A brassói áll. kereskedelmi
akadémia** igazgatósága tisztelettel értesíti a
szülőket, hogy az intézettel kapcsolatban szerve-
zett internatusba a jövő 1899-1900-iki iskolaévre
20 tanuló fog felvétetni. Brassó városa nemcsak
szép fekvésénél, egészséges levegőjénél, hanem
életnek kereskedelme és nagyszámú ipartelepénél
fogva is kiválóan alkalmas levén, kereskedelmi

iskolai tanulók képzésére, az ottani kereskedelmi iskolát és internatust, melybe a főlvételi díj 250 frt, a tanítási díj pedig az akadémián 18 frt, különösen ajánljuk a szülők figyelmébe. Felvétel ügyében jelentkezhetni aug. 15-ig az igazgató-szágnál.

— **Eladás.** 1894—95-beli rizling bor eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

CSARNOK.

A benediktinusoknál.

SCHEUBE H.-tól.

Mikor mi a napi lapok hirdetései között a világhírű benediktinus-liqueur dicséretét olvassuk és hozzá egy képecskét, mint vignette-t látjuk két barátal egy alpesi táj közepett kolostorszerű tornyos épületek előtt, úgy mi akaratlanul is fölteszük, hogy ezt a drága és egészséges italt illatos, csodatevő füvekből valami titkos örökölt ősrégi recept szerint az alpesek között jámbor zárdatestvérek készítették az emberiség gyógyítására. Pedig családunk úgy a vidék tekintetében, a mely a képen ábrázolva van, mint a magaslati liqueur gyárosaira vonatkozólag, mert az első, ha mi azt mint gyártási helyet vesszük, nem az égis nyúló Alpokon fekszik, hanem az atlanti oceán lapos partján és az utóbbiak nem jámbor barátok, hanem nagyon világiasan gondolkodó iparosok, akik az ő gözzel hajtott és a legújabb gépekkel ellátott lepárlójukban a benediktinus-liqueurt gyárilag állítják elő, főleg az ő saját erszényök hasznának és jólétének szempontjából. Mindazonáltal amaz aranytiszta ital nem jótalanul viseli a „benediktinus” nevet, mert eredetét egy benediktinus barátnak köszöni és az ő bölcsője állott egy zárdában alsó Normandia Fécanap nevű városkájá mellett, az atlanti oceán partján, nem messze a híres tengeri kikötőtől, Havre de Grace-tól.

E hatásteljes liqueur feltalálására vonatkozólag, a melynek alapalkatrészeit bizonyos, az oceán szomszédságában növő jódbrom- és natron tartalmú füvek képezik, a melyek Normandia halmain különös jóságban tenyésznek, egy zárdabeli monda a következőt beszéli:

A 16-ik század elején a benediktinus rendnek volt egy olasz tagja, névszerint Bernát testvér, aki északi Franciaországba jött és akit II. Antal tudós apát a fécampi szerzetbe felvett, mert Bernát különös buzgalommal a tudományokkal foglalkozott, a melyek már az előtt nagy tekintélyben állottak a benediktinusoknál. Az új jövevény magát a vegyészeti és mint az akkori áramlat hozta magával, különösen az alchimiai tanulmányokkal. Az apát saját laboratóriumot építtetett neki és most már töprengett és kísérletezett a szorgalmas barát reggeltől késő éjjelig az ő görebei és lepárló lombikjai fölött, hogy az eddig még hiába keresett életelixirt megtalálja, ama csodatevő kivonatot, amelytől azt várták az emberek, hogy az az öreg testnek fiatal erőt és fiatal kedvet önt az ereibe, a testet minden betegségtől őrzi és amely bír ama legfőbb tulajdonsággal, hogy t. i. a halál jogait vitássá tegye. — Bernát akárhogyan tűnődött és főzött, kevert és párolt, hogy ez egyetemes gyógyszert megtalálja, évről-évre nem akart sikerülni. Egy napon egyszerre csak mint egy égi megvilágítást érzett magában, gyorsan eljött a tüzhelytől, leírta azt a receptet, a melynek szavai látományában neki szeméi előtt megjelentek és erre holtan esett a földre, azon pillanathban, midőn a véletlenül odajövő apát a laboratórium küszöbén átlépett. Egy szélütés ölte meg a szerzetest. A benediktinusok az oly különös körülmények között talált receptet az ég jelül vették, egy közvetlen felülről nyert ihletésnek s annál is inkább, mert tényleg, miután azt elkészítették, egész kitűnőnek bizonyult és bár nem is óvta meg az embert a haláltól, mégis sok betegséget és gyöngeséget meggyógyított és megerősített és az egészségesek számára pompás enyhítallá lett. E recept szerint, melyet eredetiben még ma is büszkén mutogatnak a fécampi egykori apátság látogatóinak, megkezdé a zárdá azonnal az ő erősítő és üdítő liqueurjét készíteni, amely rövid idő alatt világhírré jutott és e foglalkozást üzte fokozódó sikerrel a 18. század végeig. Ekkor jött a francia forradalom és eltörölte, mint sok hasonló lelkes házakat és alapítványokat, a fécampi benediktinus-zárdát is. A becses recept a kolostor sok más régiségeivel és érdekességeivel együtt egy gazdag normann-iparosra szállt át,

valami Legrand nevére, aki az apátságot alapítványával és egyéb hozzátartozóival magának megszerzé és a mellett kötelezettséget vállalt az iránt, hogy a templomot és a Szent Szűznek tiszteletére állított kápolnát nem fogja elhanyagolni. A többi épületeket azonban a lepárláshoz rendezte be, a melyeket ő egymás után a legjobb gépekkel és a vegyészeti legújabb kutatásai és haladása szerint megnagyított és megjavított és ahol ő az említett eredeti recept szerint amaz arany színű „benediktinus”-t állította elő, a mely különös korsó alakra készített palaezokban a mi nagy városaink csemegé-kereskedéseinek polcain pompázik és méltán feltűnő árral fizettetik meg. E férfinak egyik utódja, a terjedelmes liqueurgyár jelenlegi tulajdonosa, a melynek mi, mint valami kétszeresen érdekes helynek, most egy rövid látogatást szánunk.

(Vége köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Domino Josepho Dévay, viro doctissimo et mihi peculiariter colendissimo. Missam tractatiunculam, quam grato animo accepi, publici iuris faciam, ubi in ephemeridibus his tractatus inceptus praesidis nostri finem habuerit, quia nolo res eiusdem materiae simul proferre. Ceterum votis expressis satisfacere conabor. Ave!

Erdélyi Béla. A versben van itt-ott leandület, maga a gondolat is, melyet feldolgozott, szép és hatásos lehetne, ha a külalak megfelelt volna a költészet technicájának. Miután azonban e tekintetben még sok a pótolni való, beküldött verse még nem érett meg a nyomda-festékre. Elméleti tanulmány és remekírók tanulmányozása, aethetikai művek olvasása talán segítene a dolgon, mert nem mindenkire válik be a régi mondás: Poeta nascitur, gyakran az is „fit”, ha nem lesz is belőle Petőfi.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.

Ő eszászári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án

KRAHL, huszárcapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetűtű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17.

12—50

tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., GYERMEKEKNEK FELE.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítattott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

— VISZONTELADÓKNAK MEGFELELŐ ÁRENGEDMÉNY. —

Általános asbestárú-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-u. 18.

HIRDETÉSEK

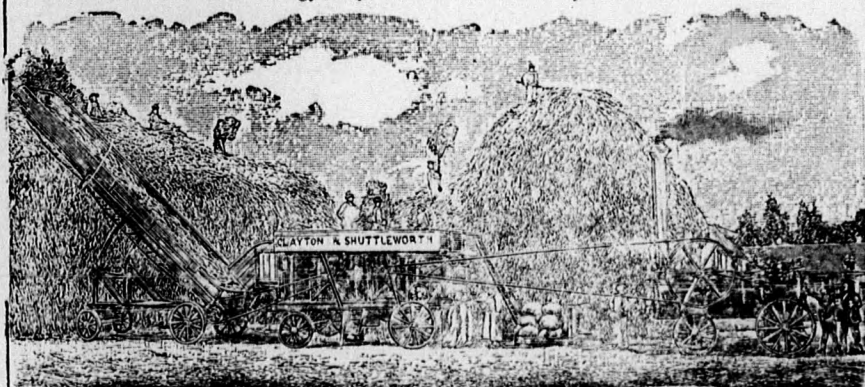
lapunk kiadóhivatalában

JUTÁNYOS ÁRON FELVÉTELEK.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek

2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, daráló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

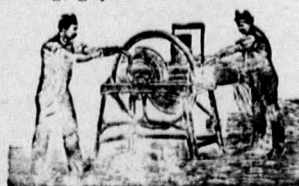
„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szeceksavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgvárunk a világ le nagyobb

locomobil- és cséplőgép gyára.